

Polders op de tekentafel

Rechte lijnen van de tekentafel

De drie IJsselmeerpolders weerspiegelen de tijdgeest van de verschillende decennia waarin ze zijn drooggelegd en ingericht. Bij de aanleg van de Noordoostpolder stond vergroting van het landbouwgebied voorop. Dertig jaar later werd in Zuidelijk Flevoland juist bewust meer ruimte gereserveerd voor stedelijke en recreatiegebieden, en voor natuurgebieden.

Noordoostpolder

Bij de ontwikkeling van deze polder is letterlijk over alles nagedacht. Uitgangspunt was een efficiënte agrarische inrichting en verkaveling met de middelen van dat moment. De kavels werden 300 meter breed en 800 meter lang; dit leverde een standaardkavel van 24 hectare op. De polderplanners hielden er rekening mee dat de agrarische producten afgevoerd moesten worden. Het transport van de producten, zoals suikerbieten, met schepen was essentieel. De dorpen en steden lagen op fietsafstand van elkaar af (6 km).

Oostelijk Flevoland

De mechanisatie in de jaren 50 en 60 zorgde voor een andere inrichting van Oostelijk Flevoland. De kavelgrootte nam toe tot zo'n 45 ha

en de afstanden tussen de dorpen kon ook toenemen door de komst van de auto. Van de elf geplande dorpen verdwenen er acht van de tekentafel.

Zuidelijk Flevoland

De schaalvergroting zetten bij de ontwikkeling van Zuidelijk Flevoland echt door. De afhankelijkheid van de fiets en boot ten tijden van de ontwikkeling van de Noordoostpolder, is nu vervangen door auto en vrachtwagen. Paard en wagen zijn vervangen door grote tractoren. De kavelgrootte kon daardoor wel 60 ha groot worden, bijna drie keer zo groot als in de Noordoostpolder. Kleine dorpen kregen in dit ontwerp geen kans meer: het grote Almere en het kleinere Zeewolde waren voldoende door deze polder.

Paarden waren onmisbaar bij de bewerking van het land

Foto: Nieuw Land, Lelystad
fotograaf A.D. van Eck

Landbouw wordt steeds grootschaliger

De afstand tussen de wegen en waterlopen bepalen de lengte van de kavel. Immers, veel kavels lagen zowel aan een weg als aan een waterloop

Bij de ingang van elk erf stonden witte betonnen palen met een letter en cijfers, bijvoorbeeld T 114. Dat was het unieke nummer van de kavel. Zelfs lang na de inpoldering werden deze nummers gebruikt als herkenning in plaats van de naam van de boer of het huisnummer. Let maar eens op de oude aardappeltjestjes die u tegenkomt op de markt. Daarop staat vaak de letter en cijfercombinatie, met de naam van de boer erbij.

Kavelpaal